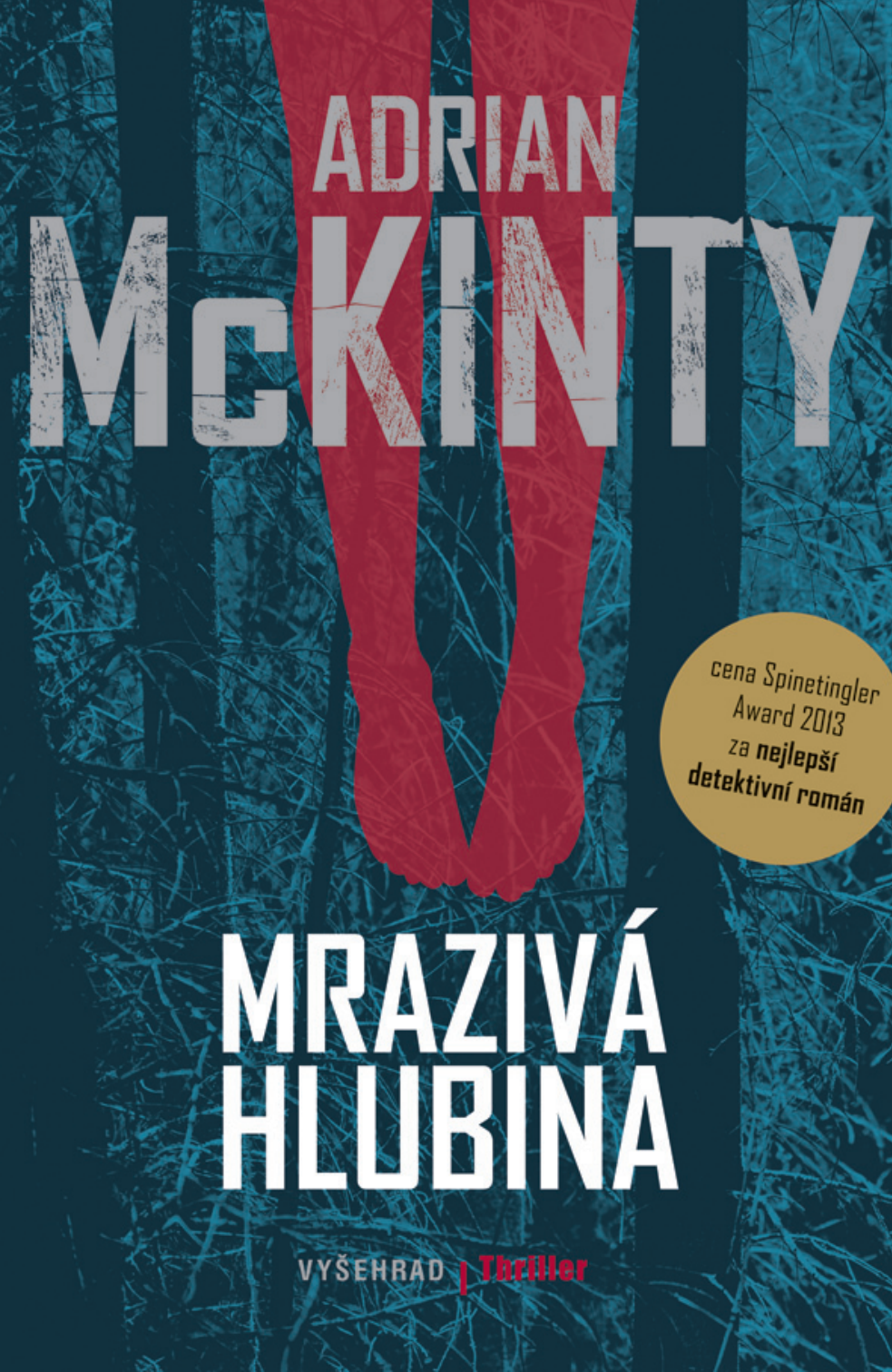

ADRIAN
MCKINTY

cena Spinetingle
Award 2013
za nejlepší
detektivní román

MRAZIVÁ
HLUBINA

VYŠEHRAĐ | Thriller

ADRIAN McKINTY
MRAZIVÁ HLUBINA

ADRIAN
McKINTY

**MRAZIVÁ
HLUBINA**

VYŠEHRAĐ

Edice Detektivky a thrillery

Z anglického originálu The Cold Cold Ground
vydaného nakladatelstvím Serpent's Tail v Londýně
v roce 2012 přeložil Ladislav Šenkyřík
Obálku, s použitím ilustrace agentury123rf.com,
navrhla Kateřina Urbanová
Typografie Vladimír Verner
Odpovědný redaktor Jiří Stárek
E-knihu vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2017 jako svou 1684. publikaci
Vydání v elektronickém formátu první
(podle prvního vydání v tištěné podobě)
Doporučená cena E-knihy 180 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

Adrian McKinty: The Cold Cold Ground

Copyright © 2012 by Adrian McKinty
Translation © Ladislav Šenkyřík, 2017

ISBN 978-80-7429-865-3

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

V kůlně je dříví dost, tak nemusíš se bát,
lůžko hřeje kámen, za komínem hnízdí pták.

Silnice je čerstvě umytá a láhev koluje,
čekáme v objetí v mrazivé, mrazivé hlubině.

Tom Waits: „Cold Cold Ground“ (1987)

Říká se, že poté, co dokončil zpěv o Tróji,
složil Homér zpěv o válce žab a myší.

Jorge Luis Borges: „Nesmrtelný“ (1949)

TENKÁ MODRÁ LINIE

Nepokoje teď nabraly na kráse. Oblouky benzinových ohňů pod srpkem měsíce. Rudá světlice v mystických parabolách. Fosforeskující světýlka z hlavní pušek nabitých gumovými projektily. Vzdálený řev, který jako by přicházel od mužů v podpalubí torpédované vězeňské lodě. Šarlatové syčení Molotovových koktejlů křižujících v různých rovinách. Všude vrtulníky: jejich světlomety se vzájemně nacházejí jako milenci v posmrtném životě.

A to všechno skrz čočky olejovitého belfastského deště.

Sledoval jsem to spolu s ostatními z land roveru zaparkovaného na kopci Knockagh. Nikdo nemluvil. Slova nedostačovala. Na takovou scénu byste potřebovali Picassa, ne básníka.

Policie s demonstranty vytvořili dvě členité frontové linie táhnoucí se několika ulicemi a nepřátelské strany střídavě osvětlovaly záblesky novinářských fotoaparátů a hořící, benzinem naplněné lahve od mléka snášejí se přes zemi nikoho jako zápalné oběti bohu oblouků.

Občas jedna ze stran vyrazila na zteč a obě linie se na chvíli přiblížily, než se záhy opět oddělily a vrátily do původního postavení.

Pach byl pachem civilizace: střelný prach, kordit, doutnáky, petrolej.

Bylo to dokonalé.

Byla to *Giselle*.

Bylo to *Labutí jezero*.

A přesto...

A přesto jsme měli pocit, že už jsme viděli lepší představení.

Vlastně jsme lepší představení viděli zrovna minulý týden, když na nemocničním oddělení věznice Maze konečně natáhl brka velitel IRA Bobby Sands.

Bobby byl místní kluk z Newtownabbey, jenž ztělesňoval hnutí. Pocházel ze smíšeného, protestantsko-katolického prostředí a nikdy nikoho nezabil. A díky plnovousu vypadal jako mírumilovný Ježíš, což se taky hodilo.

Bobby Sands byl *maitreya*, světový učitel, mučedník, který vykoupil lidstvo svým utrpením.

Když Bobby po šestašedesáti dnech hladovky konečně umřel, katolické části města vybuchly spontánním vztekem a frustrací.

Jenže to bylo před týdnem a Frankie Hughes, druhý hladovkář, který zemřel, už neměl žádnou z Bobbyho výhod. Frankieho nikdo nepokládal za Ježíše. Frankie si liboval v zabíjení a byl v něm moc dobrý. Frankie neproléval slzy nad mrtvými dětmi. Dokonce ani pro fotoaparáty.

A nepokoje po jeho smrti se zdály být poněkud... *naaranžované*.

Na zemi to mohlo vypadat jako stejný chaos a možná právě tohle zítra napíší v novinách od Bostonu po Peking... Ale tady nahoře na Knockaghu bylo zřejmé, že poliši mají navrch. Demonstranti byli vytlačeni do malé západní části města mezi kopce a protestantské oblasti. Stáli tváří v tvář tisícovce profesionálních poldů plus dvěma nebo třem stovkám policejních rezerv a dalším dvěma stům vojáků z Ulsterského obranného pluku. S těmi všemi pak úzce spolupracovala jednotka o síle jednoho praporu, složená z příslušníků britské armády. Britové tentokrát pocházeli z třetího skotského pluku, pověstného silným zastoupením glasgowských chuligánů, kteří vyhledávali jakoukoli příležitost ke rvačce. V ulicích byly stovky demonstrantů – ne tisíce, jak se předpovídalo. Tohle sotva představovalo všeobecné povstání, a to i kdyby mělo jít jen o katolické obyvatelstvo. A pokud šlo o slibovanou „revoluci“... no, dneska večer k ní rozhodně nedojde.

„Vypadá to zle,“ pustil se do hovoru mladý strážník Price.
„Kdepak, za tohohle kluka je to přinejlepším polovičatý,“ odpověděl strážmistr McCrabban svým řezavým přízvukem ballymenského farmáře.

„Bejt druhej hladovkář, kterej chcípl, není žádný terno. Všichni si pamatujou toho prvního, ale dvojka už nikoho nedojme. Nebudou se o něm psát lidový písničky,“ souhlasil seržant McCallister.

„Co si myslíte vy, Duffy?“ obrátil se na mě strážník Price.
Pokrčil jsem rameny. „Crabbie má recht. Kvůli druhýmu už to nikdy nebude tak velký. A ten déšť mu taky moc nepomohl.“

„Déšť?“ odtušil McCallister skepticky. „Tady nejde o déšť! Je za tím papež. To měl Frankie smůlu, že zaklepal bačkorama jenom pár hodin předtím, než se kdosi pokusil zavraždit papeže.“

Dělal jsem analýzu belfastských nepokojů z let 1870–1970, z níž vyplynula nepřímá úměra mezi deštěm a pouličními bouřemi. Čím větší byl liják, tím méně pravděpodobné byly nepokoje, ale radši jsem držel kušnu – nikdo jiný tady na univerzitu nechodil a nemělo smysl dávat na odiv své vzdělání. A mohutný seržant McCallister měl s Janem Pavlem II. taky kus pravdy. Zpráva, že někdo postřelil Svatého otce, není zrovna běžná.

„Frankie Hughes byl pěkněj parchant. Mimořádněj hajzl. To jeho buňka zabila Willa Gordona a jeho holčičku,“ dodal seržant McCallister.

„Já myslím, že zabili kluka,“ řekl McCrabban.

„Ale ne. Kluk to přežil. Bomba byla nastražená v autě. Kluk byl vážně zraněnej. Willa a malou dcerku to roztrhalo na kusy,“ upřesnil McCallister.

Poté nastalo dlouhé ticho, přerušované jen vzdálenou palbou gumových projektilů.

„Feniánský svině,“ prohodil Price.

Seržant McCallister si významně odkašlal. Price si chvíli lámal hlavu, co to má znamenat, až pak si vzpomněl na mě.

„Nic ve zlým, Duffy,“ zamumlal, sevřené rty a vyzábělý obličej měl ještě sevřenější a vyzábější.

„Nic ve zlým, *seržante detektive* Duffy,“ řekl seržant McCallister, aby nového strážníka srovnal do latě.

„Nic ve zlým, seržante Duffy,“ zopakoval Price podrážděně.

„Nic se nestalo, chlapče. Rád bych se na věc podíval z tvého pohledu, ale nedokážu si hlavu strčit tak hluboko do vlastní prdele.“

Všichni se zasmáli a já to využil jako konec svého výstupu a vytratil se do land roveru přečíst si *Belfast Telegraph*.

Byl celý o papeži. Jeho potenciální vrah byl chlápek jménem Mehmed Ali Ağca, Turek, co ho postřelil přímo na náměstí svatého Petra. *Telegraph* neměl v této fázi víc dalších informací, ale doplnili ten příběh spoustou omáčky z vyděšených a pohoršených reakcí místních lidí a politiků včetně několika pravicových protestantských cvoků, například radního George Seawrighta, který měl pocit, že jde o „důležitý úder proti Antikristovi“.

Dovnitř nakoukla rozložitá opuchlá tvář seržanta McCallistera s klasickým baňatým nosem ochmelky a rozhlédla se po interiéru.

„Nejsi na Price naštvanej, že ne, Seane?“ zeptal se laskavě.

„V žádným případě, proboha. Jenom jsem se šel schovat před deštěm,“ odpověděl jsem.

Seržant McCallister se s úlevou zakřenil. Byl to jeden z oněch nakažlivých úšklebků, jímž jsem sám nebyl obdařen. „To je dobře. Hele, podívej, nechceš to tady zabalit? Nikdo nás nebude potřebovat. Dole na demonstraci mají prdel krytou víc než dobře. Je jich tam jak much. Nevykašleme se na to?“

„Ty tady tomu velíš. Je to na tobě.“

„Nahlásím nás do půlnoci, ale vypaříme se hned, co říkáš?“

„Já myslím, Alane, že je to to nejrozumnější, co jsem slyšel od chvíle, kdy jsme sem nahoru přijeli.“

Cestou dolů do města pustil McCallister v přehrávači kasetu a poslouchali jsme jeho výběr z Crystal Gayleové, Tammy Wynetteové a Dolly Partonové. Vysadili mě jako prvního na Coronation Road v Carrickfergusu. „To je tvůj nový zámeček?“ zeptal se McCrabban, když se zadíval na nově natřenou fasádu domku číslo 113.

„No jo, nastěhoval jsem se před čtrnácti dny, ještě jsem neměl čas uspořádat večírek na uvítanou,“ odpověděl jsem pohotově.

„To je tvoje?“ zeptal se seržant McCallister.

Přikývl jsem. Většina lidí ve Victoria Estate doposud bydlela v nájmu, ale pár si jich už své obecní domy od Severoirského bytového fondu odkoupilo na základě privatizačních plánů paní Thatcherové. Já koupil prázdný domek za pouhých deset tisíc liber. (Rodina, která tam předtím bydlela, dlužila nájem za dva roky a jednou v noci se její členové prostě sbalili a zmizeli. Někdo mi říkal, že do Ameriky, ale nikdo to nevěděl úplně jistě.)

„Vy jste si ho nabarvil narůžovo?“ zeptal se Price s ušklibnutím.

„To je levandulová, ty barvoslepej debile,“ odpověděl jsem.

McCallister pochopil, že Priceovi očividně doposud nic nedošlo. „Hele, kluci, víte, proč Price málem prolítl u vstupních zkoušek k policii? Myslel si, že polygon je mrtvej papoušek.“

Hoši se řádně zachechtali a kdosi praštil Price do ramene.

McCallister na mě mrkl. „Musíme hejbnout kostrou, kamaráde,“ oznámil, načež se zadní dveře land roveru zavřely.

„Tak zatím!“ zakřičel jsem za nimi, když už odjížděli, ale bylo nepravděpodobné, že by mě skrz neprůstřelný pancíř slyšeli.

Stál jsem tam a vypadal směšně v plné policejní výstroji, s helmou na hlavě a se samopalem sterling v ruce.

Na chodníku na mě civěl jakýsi klučík. „To je vopravdická puška, pane?“ zeptal se.

„Já určitě doufám, že ano,“ odpověděl jsem, otevřel si branku a zamířil po zahradní cestičce ke dveřím. Nebyl to špatný dům: úhledný barák uprostřed řady, postavený stejně jako zbytek Victoria Estate v Carrickfergusu v padesátých letech pro chudé protestantské dělníky. Dneska pochopitelně pracoval málokdo. Textilku ICI loni, na podzim 1980, zavřeli a zaměstnání teď měl v Carricku jen každý čtvrtý člověk. Míra nezaměstnanosti ve městě dosáhla dvaceti procent

a bylo by to ještě horší, nebýt emigrace do Anglie a Austrálie a zbrusu nové továrny DeLorean, která nedávno zahájila provoz v Dunmurry. Pokud budou lidi auta DeLorean kupovat v předpokládaném množství, má snad Carrickfergus a Severní Irsko naději. Jinak...

„Rušná noc?“ zeptala se mě od sousedních dveří paní Campbellová.

Paní Campbellová... Usmál jsem se a nic na to neřekl. Je lepší neodpovídat. Je to s ní problém. Dvaatřicet. Zrzka. Fešanda. Manžel na vrtné plošině v Severním moři. Dvě ještě ani ne desetiletá děvka. V žádném případě.

„Rozumíte, všechny ty nepokoje a to všechno kolem...“ naléhala, zatímco já lovil klíče.

„No jo,“ odtušil jsem.

„O papeži jste asi slyšel, že?“

„Ano.“

„Tucet podezřelých byste našel jenom v týhle ulici,“ prohlásila chichotavě.

„To jsem si jistej,“ souhlasil jsem.

„Mně osobně to připadá skandální, fakt skandální,“ dodala.

Několikrát jsem zamrkal a zahleděl se přímo před sebe. To prohlášení mě znepokojilo. Znamenalo to, že se snaží projevit soucit, což mě vedlo k nevyhnutelnému závěru, že po mně jede a že zřejmě ví (stejně jako všichni ostatní v ulici), že jsem katolík.

Nebydlel jsem tady ještě ani tři týdny, téměř s nikým jsem nemluvil. Co jsem během té doby udělal, že mě to prozradilo? Byl to snad způsob, jakým vyslovuju hlásku „H“, nebo se to dalo odvodit prostě z toho, že jsem byl nepatrně méně zatrpklý než věčně zakaboněné protestantské obyvatelstvo na Coronation Road?

Strčil jsem klíč do zámku, zavrtěl hlavou a vešel dovnitř. Pověsil jsem si bundu, svlékl si neprůstřelnou vestu a odepnul pouzdro s pistolí. Pro případ, že by nás potřebovali nasadit na demonstraci, mě také vybavili slzným plynem, obuškem a oním hrůzu nahánějícím samopalem z druhé světové války – pravděpodobně abychom se ubránili, kdyby nás IRA

přepadla ze zálohy. Opatrně jsem všechny ty zbraně složil na stolek v předsíni.

Helmu jsem pověsil na věšák a šel nahoru.

V patře se nacházely tři pokoje. Dva jsem používal jako skladiště a přední jsem si zabral pro sebe, jelikož byl největší a byl v něm krb a pěkná vyhlídka přes Coronation Road na Antrimské vrchy na obzoru.

Victoria Estate se nachází na okraji Carrickfergusu, a tudíž také na okraji Velkého Belfastu. Carrick je postupně Belfastem pohlcován, ale v této době pořád ještě oplýval svébytným charakterem: středověké městečko s třinácti tisíci obyvateli, malým funkčním přístavem a s dvěma již opuštěnými textilními továrnami.

Na sever od Coronation Road jste se ocitli na irském venkově, na jihu a na východě jste byli ve městě. To se mi líbilo. Obě ta prostředí mi taky byla vlastní. Narodil jsem se v roce 1950 v Cushendunu, kdy tahle část severoirského venkova působila jako z jiné planety. Žádné telefony, žádná elektřina, lidé k cestování pořád ještě používali koně, k vaření a topení rašelinu a o nedělích někteří bláznivější protestanti veslovali v šinálech přes Severní průliv, aby navštívili bohoslužby ve Skotsku.

Ano, vyrostl jsem jako vesnický kluk, ale v devětašedesátém, zrovna když vypukly nepokoje, jsem nastoupil na belfastskou Queen's University, kde jsem získal plné stipendium ke studiu psychologie. Město jsem si zamiloval – jeho bary, uličky, atmosféru – a oblast kolem univerzity byla přinejmenším po nějaký čas imunní vůči nejhoršímu násilí.

Byla to doba Seamuse Heaneyho, Paula Muldoona, Ciara-na Carsona a celá univerzita byla malou zapálenou svíčkou vrhající světlo v houstnoucí temnotě.

A mohu-li to sám o sobě říct, vedl jsem si tam dobře. V těch dobách psychologii takřka nikdo nestudoval a já zářil. Předpokládám, že především díky nedostatku konkurence, ale stejně. Vystudoval jsem s červeným diplomem, párkrát jsem se zamiloval a zase odmíloval, vydal drobné pojednání o nespolehlivosti očitého svědectví v *Irské kriminologické*

ročence a možná bych se věnoval akademické kariéře nebo získal práci v Anglii, nebýt jedné události.

Události.

Důvodu, proč jsem teď byl tady. Proč jsem se vůbec dal k poldům.

Svlékl jsem si zbytek policejní uniformy a pověsil ji do skříně. Pod veškerou tou výbavou jsem se zpotil jako evangelík na mši, a tak jsem se narychlo osprchoval, abych ze sebe smyl policejní smrad. Osušil jsem se a zadíval se na své nahé tělo v zrcadle.

Sto sedmdesát osm centimetrů. Sedmdesát kilo. Šlachovitý, žádný svalovec. Třicet let, ale na rozdíl od kolegů kouřících šedesát cigaret denně jsem na těch třicet vypadal. Snědá pleť, tmavé vlnité vlasy, tmavě modré oči. Nos mám nekeltsky orlí, a když se mi podaří se opálit, jsou lidé, kteří mě zpočátku považují za nějakého francouzského nebo španělského turistu (ne že by se tu poslední dobou vyskytovalo těch vzácných ptáčků nějak moc). Pokud vím, nekoluje v mé krvi ani kapka francouzské nebo španělské krve, ale v Cushendunu se odjakživa tradovaly pochybné historky o přeživších ze ztroskotaných lodí španělské Armady...

Spočítal jsem si šedivé vlasy.

Momentálně čtrnáct.

Napadlo mě, že bych si mohl nechat narůst knírek jako Serpico. A opět jsem to zavrhl.

Pozdvihl jsem sám na sebe obočí. „Musíte se cítit strašně sama, paní Campbellová, když máte manžela až kdesi v Severním moři...“ řekl jsem a z jakéhosi důvodu jsem při tom napodoboval Julia Iglesiasa.

„Ach ano, jsem strašně osamocená a v mém domě vládne takový chlad...“ odvětila paní Campbellová.

Zasmál jsem se a snad na důkaz účty k odkazu mytického Španěla v mé krvi jsem vyhrabal tričko s Che Guevarou, které přímo pro mě potiskl Jim Fitzpatrick. Našel jsem si staré džíny a tenisky Adidas. Nahoře jsem zapálil petrolejová kamínka a vrátil se do přízemí.

Rozsvítil jsem, šel do kuchyně, vytáhl z mrazáku püllitrovou sklenici a z poloviny ji naplnil limetkovou šťávou.

Přidal jsem pár kostek ledu a odnesl si nápoj do obývacího pokoje: do parádního pokoje, do místnosti k přijímání hostů. Z jakéhosi záhadného protestantského důvodu tenhle pokoj nikdo v Coronation Road nepoužíval. Mívali v něm klavír, rodinnou Bibli a tvrdé židle s vysokými opěradly, které se používaly pouze pro významné návštěvy, mezi něž patřili policajti a ministři.

Nehodlal jsem se podobným nesmyslům přizpůsobovat. Dal jsem si do obývacího pokoje televizi a gramofon, a třebaže to ještě chtělo v některých ohledech dotáhnout, byl jsem s výsledkem docela spokojený. Stěny jsem natřel azurovou modří, která byla pro Coronation Road dost netypická, a pověsil na ně pár originálů – většinou abstraktních –, které jsem dostal z uměleckoprůmyslové školy. Měl jsem tady i knihovnu plnou románů a knih o umění a elegantní lampu ze Švédska. V hlavě jsem měl hotový plán celého projektu. Připouštím, že nešlo tak docela o můj plán, ale plán to byl v každém případě. Před dvěma lety jsem byl na návštěvě u Greshy, kamarádky z Cushendunu, která začátkem sedmdesátých let utekla z válkou zmítaného Ulsteru do New Yorku. Očividně se vyznala a dařilo se jí všelijak příživničit, trousila jména jako Warhol, Ginsberg, Sontagová. Nic z toho mi hlava nebrala, ale maličko jsem experimentoval a z jejího bejváku na St Mark's Place jsem byl totálně paf; říkal jsem si, že se pokusím něco z jeho estetiky přenést i sem. V řadovém domku v odlehlé chudinské čtvrti v Severním Irsku existují samozřejmě jistá omezení ohledně toho, co si můžete dovolit, ale když zatáhnete závěsy a zesílíte muziku...

Dolil jsem půllitrovou sklenici čtyřicetiprocentní vodkou Smirnoff, zamíchal a popadl z knihovny náhodně vybranou knížku.

Byla to *Tenká červená linie* Jamese Jonese, kterou jsem četl v době, kdy jsem hltal knížky o druhé světové válce. K těm dalším patřily *Hlava 22*, *Nazí a mrtví*, *Duha gravitace* a spousta jiných. Každý polda má většinou nějakou knížku, kterou si rád čte během čekání mezi dvěma případy. Já momentálně žádnou takovou neměl a byl jsem z toho nervózní. Listoval jsem si umolousanými stránkami

s nejoblíbenějšími úryvky, až jsem našel část, kde se seržant Welsh z roty C rozhodne celé dvě minuty jen mlčky zírat do očí všem mužům z posádky transportní vojenské lodi, aniž by mu dělalo starosti, jestli si o něm myslí, že se zbláznil, protože on je teď sakra velitel a může si zatraceně dělat, cokoli si zamane. Nádherný. Moc pěkný.

Jakmile jsem tu pasáž dočetl, pustil jsem si televizi, zkontroloval, že papež je pořád naživu, a přepnul na BBC2, kde dávali nějaký druhořadý turnaj ve snookeru, o kterém jsem předtím v životě neslyšel. Alkohol zrovna začínal příjemně působit a docela jsem si užíval uvolněný zápas mezi Alexem Higginsem a Cliffem Thorburnem (oba kluci pili páté pivo), když vtom zazvonil telefon.

Počítal jsem zvonění. Sedm, osm, devět. Když zazvonil podesáté, šel jsem do předsíně a počkal ještě na dalších pár zazvonění.

Jakmile jich bylo patnáct, konečně jsem zvedl sluchátko.

„Ano?“ ozval jsem se podezíravě.

„Mám jednu dobrou a jednu špatnou zprávu,“ řekl vrchní inspektor Brennan.

„Která je ta dobrá, pane inspektore?“ zeptal jsem se.

„Není to daleko. Můžete tam dojít pěšky.“

„A jaká je ta špatná?“

„Je to dost ošklivý.“

Povzdychl jsem si. „Kristepane. Žádný děti?“

„Ne ošklivý v tomhle smyslu.“

„Tak v jakým smyslu ošklivý?“

„Usekli mu ruku.“

„Báječný. Tak kde?“

„Barn Field nedaleko Taylor's Avenue. Znáte to tam?“

„No jistě. Vy už tam jste?“

„Volám z domu od jedné hodné paní z Fairymountu.“

„Moc hodné paní?“

„Prostě hned přijďte, pitomče.“

„Uvidíme se za deset minut, pane inspektore.“

Zavěsil jsem. Teď by se Serpicův knírek hodil. Člověk by se na sebe mohl podívat v zrcadle v předsíni, přejet si po serpicovském knírku a zamyslet se nad situací.

Místo toho jsem si během improvizovaného proslovu promnul bradu se strništěm. Docela pěkné načasování vraždy, když jsou v Belfastu nepokoje, umřel další hladovkář a chudák papež je na půli cesty mezi nebem a zemí. To ukazuje... Co? Inteligenci? Štěstí?

Popadl jsem nepromokavou bundu a otevřel domovní dveře. Paní Campbellová tam pořád ještě postávala a klábosila s paní Bridewellovou, sousedkou z druhé strany.

„Vy už zase jdete pryč?“ zeptala se. „Nemají pokoj svévolníci, vidíte?“

„No jo,“ odušil jsem ponuře.

Zadívala se na mě svýma zelenýma očima a z levé ruky si smetla popel z cigarety. Dole se cosi neklidně pohnulo.

„Na Taylor's Avenue zřejmě došlo k... ehm, vraždě. Jdu to tam omrknout,“ řekl jsem.

Obě ženy vypadaly náležitě zaskočené, z čehož jsem si dovodil, že aspoň pro jednu jsem měl ve své policejní kariéře náskok před drby z ulice.

Nechal jsem je tam stát a vyrazil po Coronation Road. Déšť přešel do mrholení a večer byl klidný – akustika byla tak dokonalá, že člověk slyšel až sem štěkot gumových projektilů z centra Belfastu.

Šel jsem na jih kolem tlupy drzých spratků, kteří hráli fotbal se záplatovaným volejbalovým míčem. Bylo mi jich líto, jejich otcové byli do jednoho nezaměstnaní. Letmo jsem je pozdravil a pokračoval dál mezi identickými řadami stejných domků a kolem jednoho zvláštního činžáku, jenž krátce poté, co ho prodali nájemníkům, rozkvetl opravenými okny, přístavky a skleníky.

Odbočil jsem doprava na Barn Road a vzal to zkratkou přes pozemek základní školy.

Zánovní graffiti na přístřešku pro kola se netajilo radostí ze zpráv o papeži: „Turecko–Vatikán 1:0“ a „Kdo zastřelil JP?“ – rovněž nikterak útlocitná narážka na seriál *Dallas*.

Vzadu jsem přešel plot a zamířil napříč přes Barn Field.

Přede mnou se teď rýsoval černý jazyk Belfastského zálivu, jehož vody čeřily tři armádní motorové lodě převážející posily z Bangoru do Ardoyne.

Přešel jsem pruh zanedbaného pole s jednou dementně vyhlížející ovčí. Uslyšel jsem generátor dodávající elektřinu reflektorům a pak už jsem uviděl Brennana s dvěma strážníky, které jsem ještě neznal, a s Mattym McBridem z forenzního. Namísto nové bílé kombinézy, kterou všichni z forenzního vyfasovali a měli povinně nosit, měl Matty na sobě džíný a svetr. Budu muset toho líného všiváka seřvat, ale ne před Brennanem a strážníky.

Mávl jsem klukům na pozdrav a oni mi gesto opětovali.

Vrchní inspektor Brennan byl můj šéf, muž velící celé policejní stanici v Carrickfergusu. Větší stanice řídil superintendant, ale Carrick neměl ani vlastní divizní centrálu. Já byl jako čerstvý seržant, jmenovaný před dvěma měsíci, čtvrtý zdejší nejvýše postavený důstojník. Bylo to ale pohodové místo a za čtrnáct dní už jsem si zvykl na přátelskou atmosféru mezi kolegy, i když profesionalita nebyla vždy na vysoké úrovni.

Přešel jsem přes blátivé pole a podal si ruku s Brennanem.

Byl to mohutný muž s oválným obličejem, světle hnědými, téměř blond vlasy a s inteligentními, břidlicově modrými očima. Nevypadal na Ira ani na Angličana, v jeho genofondu se zřejmě nacházela nějaká vikingská krev.

Patřil k oněm lidem, kteří se domnívají, že slabý stisk ruky by mohl nějak poškodit jejich autoritu, z čehož vyplývalo, že každé potřesení rukou muselo pořádně zabolet.

Vyprostil jsem se ze stisku s trhnutím a chvíli se rozhlížel kolem sebe. Brennan se strážníky už stačili místo činu pořádně kontaminovat svými vysokými botami i rukama bez rukavic. V duchu jsem si lehce povzdechl.

„Rád vás vidím, Seane,“ řekl Brennan.

„Mě trochu překvapuje, že tu vidím vás, pane inspektore. Zřejmě trpíme nedostatkem lidí, když musíte sám vést vyšetřování.“

„To jste řekl přesně, kamaráde. Všichni obsluhují checkpointy. Víte, kdo se stará o chod stanice?“

„Kdo?“

„Carol.“

„Carol? Kristepane. To by byla vhodná doba pro raketový útok, který nám IRA už tak dlouho slibuje,“ zamumlal jsem.

Brennan pozdvihl obočí. „Jen si dělejte legraci, kamaráde, ale já četl zprávu z rozvědky. IRA už má těch raket z Libye plný bedny.“

„Když říkáte, pane inspektore.“

„Znáte se s Quinnem a Daveym?“ zeptal se Brennan.

Potrásl jsem si rukou s oběma záložními strážníky, které zřejmě z povahy věci minimálně celý další měsíc neuvidím.

„Kde máte zbraň?“ zeptal se Brennan přísně s východoantrimským přízvukem.

Rozhodl jsem se, že napodobím kvaziúřední tón jeho hlasu.

„Omlouvám se, pane inspektore, nechal jsem revolver doma,“ odpověděl jsem.

„A co kdybych vám telefonoval pod nátlakem a jednalo se ve skutečnosti o léčku?“ zeptal se Brennan.

„Tak to bych byl asi mrtvej,“ prohlásil jsem hloupě.

„No jo. To byste asi byl, že ano? Považujte to za kázeňské napomenutí.“

„Oficiální napomenutí?“

„To samozřejmě ne. Ale neberu to na lehkou váhu: oni by vás rádi dostali, to si uvědomujete, ne? Moc rádi.“

„Myslím, že ano, pane inspektore,“ připustil jsem. Všichni věděli, že IRA dává odměny za katolický poldy.

Brennan natáhl ruku v rukavici a silnými masitými prsty mi sevřel bradu. „A to my přece nedopustíme, že ne, sluníčko?“

„Ne, pane inspektore.“

Brennan mě stiskl tak, že to skutečně zabořilo, a vzápětí stisk uvolnil.

„Tak dobře, co si o tom všem tady myslíte?“ zeptal se.

Matty fotografoval tělo zabořené do předního sedadla vyhořelého auta. Vůz byl obklopený smetím a stál u masivní zdi staré Amblerovy továrny. Byl to Ford Cortina, postavený na špalcích a zničený pravděpodobně už před desítkami let. Byla to jen rezavá kostra bez čelního skla, dveří a kol.

Z místa, kde jsem stál, jsem viděl jen kšticí středně dlouhých světlých vlasů.

Přistoupil jsem blíž.

Klišé každé detektivky – mrtvá blondýna uprostřed hromady odpadků. Pochopitelně to vždycky bývá ženská, nikoli to,

co jsme tady měli před sebou my: tělnatý chlápek se zažloutlými skvrnami na džínové bundě s nášivkou AC/DC.

Seděl za volantem s hlavou skloněnou ke straně, zadní část lebky měl pryč a tvář byla částečně propadlá dovnitř. Byl docela mladý, možná třicet, na sobě džíný, bundu, černé tričko a martensky. Blond vlasy byly spleené špínou a zaschlou krví. Napravo od nosu měl modřinu. Oči měl zavřené a tváře bělejší než kancelářský papír.

Auto stálo na vyvýšenině nad vysokou trávou a křovím s planými ostružinami a jenom pár metrů od oblíbené zkratky přes Barn Field, kterou jsem k cestě sem použil i já.

Stiskl jsem kůži na zátylku mrtvolu.

Tělo bylo studené a pokožka tuhá.

Posmrtná ztuhlost pokročila mílovými kroky. Hocha zabili už před nějakou dobou. Nejpravděpodobněji nad ránem, nebo možná už včera pozdě v noci.

Buď ho sem přivedli a zastřelili na místě, nebo ho napřed zastřelili a dotáhli ho sem z auta z Taylor's Avenue. Dobře zvolené místo. Sotva by se tady tak pozdě našel někdo, kdo by se mohl stát svědkem vraždy nebo uklizení těla, ale na druhou stranu ve dne někdo mrtvolu dost brzy objeví. Deset minut odtud už byl člověk na venkově, ale i tak jste si museli dávat pozor, když vojáci všude kolem stavěli nová kontrolní stanoviště.

Zadíval jsem se znovu na otisky bot. Byly jich desítky. Matty, Tom i dva záložní strážníci sem všichni přišli, aby obhlédli mrtvolu. Měli za to, že nic lepšího nemohou udělat, pánbůh s nimi, ale v duchu jsem si poznamenal, že musím uspořádat menší seminář na téma „kontaminace místa zločinu“, možná tak za týden, za dva, až se se všemi seznámím.

Obešel jsem auto a zamířil k vysoké tovární zdi, která spolu s širokými větvemi starého dubu tvořila malou skrýš. Očividně to kdysi bývalo oblíbené místo feťáků nebo nějaké party mladíků. Na zemi ležela matrace. Pohovka. Staré polohovací křeslo. Odpadky. Desítky chladicích tašek. Injekční stříkačky. Kondomy. Zvedl jsem jednu z chladicích tašek, s obtížemi ji otevřel a přičichl. Ředidlo. Nic z toho nebylo čerstvé. Všechno působilo dojmem několik měsíců starých věcí.

Teenageři si k tomu, aby se mohli sjíždět a počínat novou generaci, očividně našli nějaký opuštěný barák.

Prověřil jsem si, odkud je sem vidět.

Auto jste mohli spatřit z cesty i ze zkratky přes Barn Field.

Oni – ať už to byl kdokoli – chtěli, aby se mrtvola našla.

Vrátil jsem se k vozu a znovu si mrtvolu prohlédl.

Ty bledé tváře, propíchnuté ucho bez náušnice.

Levá ruka oběti ležela podél jejího boku, ale pravačka byla odseknutá od těla a povalovala se jí u nohou na plynovém pedálu. Muže napřed střelili do prsou a potom do týla. Kolem paže nebylo příliš mnoho krve, což zřejmě znamenalo, že ji odřezali až poté, co srdce oběti přestalo krev pumpovat. K odseknutí nějakého údu, dokud byl dotýčný naživu, by bylo zapotřebí přinejmenším dvou lidí. Jeden by ho musel držet, druhý řezat kost. Ale zastřelit ho a potom mu ruku odříznout, to jste klidně mohli zvládnout sami.

Hledal jsem obvyklý igelitový pytlík obsahující třicet šes-tipencí nebo padesátipencí, ale žádný jsem nenašel. Třicet stříbrných na místě nenechávali pokaždé, když zastřelili nějakého udavače, ale dělali to často.

Zde je ruka, která přijala špinavé peníze, a zde je Jidášova odměna.

Pravá ruka vypadala drobně a dojemně, jak tam tak ležela na plynovém pedálu. Na kloubech levačky byla spousta jizev z mnoha pěstních soubojů.

Cosí se mi na té druhé ruce nelíbilo, ale v dané chvíli jsem nedokázal rozpoznat, o co jde.

Nadechl jsem se, pokýval hlavou a vstal.

„Takže?“ zeptal se Brennan.

„Řekl bych, pane inspektore, že nešlo o žádnou obyčejnou dopravní nehodu,“ odpověděl jsem.

Brennan se zasmál a zavrtěl hlavou. „Proč si, proboha, každý blbec z kriminálky o sobě myslí, že je bůhvíjakej komik?“

„Možná aby zakryl nějakou hlubokou vnitřní nejistotu, pane.“

„Tak dobře, na co jste tedy zatím přišel, Seane? Chci znát vaše první dojmy.“

„Řekl bych, že naší obětí je nízko postavený udavač z řad

jedné z polovojenských organizací. Přišli na to, že nám nebo Britům donáší, a zavraždili ho. Poté, co ho sejmuli, odřízli mu typickým melodramatickým způsobem pravou ruku a mrtvolu nechali na místě, kde ji někdo snadno najde, aby se vzkaz rychle rozšířil. Řekl bych, že smrt nastala včera někdy kolem půlnoci.“

„Proč nízko postavený?“

„No tak vy ani Matty jste ho nepoznali, takže to bude muset být nějaký hodně ubohej mizera z obecních domků; pak je tu taky tohle místo, poněkud z ruky, takže vrah bude taky někdo z místních. Přinejmenším někdo z Carricku. Vsa-
dím se, že seržant McCallister nám toho nebožtíka identifi-
kuje, a stejně tak se vsadím, že obvyklými kanály zjistíme,
kdo tu vraždu nařídil. Kdo to ohlásil?“

„Anonymní tip.“

„Vrah?“

„To ne, nějaká stará dáma, co tady venčila psa. Pokud si
tedy nemyslíte, že by teroristi najímali jako zabijáky staříč-
ké dámy.“

„Kdy telefonovala?“

„Dnes navečer ve čtvrt na sedm.“

Přikývl jsem. „To je trochu později, než naši vrazi asi chtěli,
ale nakonec si ho přece jenom někdo všiml. Do zítřka určitě
dostaneme otisky prstů. Opravdu bych se velice divil, kdy-
bychom toho hochu neměli v kartotéce.“

Brennan mě tvrdě poplácal po zádech. „Takže si to vyšet-
řování rád vezmete na starost?“

„A co ta zpronevěra v Ulsterské bance?“

„Zločiny bílejších límečků budou muset počkat, až se vrátí-
me od okraje propasti.“

„To je pěkně řečeno.“

„Musí se to napřed zhoršit, než se to bude moct zlepšit, co
říkáte?“

Přikývl jsem. „No jo, je to tak.“

„Už jste někdy vyšetřoval vraždu, Seane?“

„Tři.“

„Trojnásobnou vraždu, nebo tři různé vraždy?“

„Tři různé.“

„Jaké byly výsledky, smím-li se zeptat, těch tří vyšetřování?“

Trhl jsem sebou. „No, ve všech třech případech jsem zjistil, kdo to udělal.“

„A obžaloby?“

„Nula. Ve dvou případech jsme měli dobrý svědecký výpovědi, ale nikdo nebyl ochotnej svědčit u soudu.“

Brennan o krok ustoupil a okamžik si mě upřeně prohlížel. Potom mi rozeplnul bundu. „To je kurva Che Guevara?“

„To je on, pane inspektore.“

„Vy jste pěkněj vejlupek, co? Na místo činu si přijdete beze zbraně, v teniskách a v tričku s Che Guevarou? Kam se asi ten svět řítí?“

„Dost pravděpodobně k dost nechutnému konci, pane inspektore.“

Zašklebil se a pak zavrtěl hlavou. „Já vás nechápu, Duffy. Proč se takovej chytrolín jako vy dal k poldům?“

„Že by kvůli těm fajnovějm uniformám? Nebo kvůli lákavé vyhlídce, že člověka jednou ráno zamordují cestou do práce?“

Brennan si povzdychl. „No, řekl bych, že bude lepší, když to nechám na vás.“ Poklepal si na hodinky. „Ještě bych mohl stihnout skleničku skotské se sodou v golfovém klubu.“

„Měl bych jednu otázku, než odejdete, pane. Koho dostanu, aby na tom pracoval se mnou?“

„Máte k dispozici veškeré personální zdroje kriminálního oddělení.“

„Cože? Můžeme na tom dělat všichni tři?“ zeptal jsem se se stopou sarkasmu.

„Ano, všichni tři,“ odpověděl prkenně. Můj tón se mu pranic nelíbil.

„Mohl bych požádat o dočasné přeložení dvou strážníků...“

„Ne, to byste nemohl! Máme to tady našponovanější než řiť zpěváčka v chlapeckém sboru. Máte svůj tým a to je váš osud. Pokud jste si toho nevšiml, kamaráde, jsme tady na pokračí občanské války, po nás přijde potopa, jsme jako holandští kluci, co se snaží prstíky ucpat hráze, jsme... ech...“

„Tenká modrá linie, pane inspektore?“

„Tenká modrá linie! Přesně!“

DLoubnul mě přímo doprostřed Guevarova obličej. „A dokud neskončí ty hladovky, kamarádíčku, nedostane se vám žádné pomoci ani z Belfastu. Ale vy to přece zvládnete, že ano, detektive seržante Duffy?“

„Ano, pane, zvládnu to.“

„No jistě, to si pište. Nebo sakra seženu někoho, kdo to opravdu zvládne.“

Zívl, unavený vlastním řvaním. „Takže případ předávám do vašich schopných rukou. Mám takový pocit, že nám nepřinese žádnou slávu, ale musíme to všechno zdokumentovat.“

„To uděláme, pane.“

„Tak dobře.“

Brennan zamával a zamířil ke svému Fordu Granada zaparkovanému za policejním land roverem. Když odjel, zavolal jsem si Mattyho.

„Co ses zatím dozvěděl?“ zeptal jsem se ho.

Matty McBride byl třiadvacetiletý polda z policejní rodiny z východního Belfastu. S vlnitými hnědými vlasy, útlým vyzáblým tělem a odstávajícíma ušima to byla legrační postavička. Matty byl nevysoký, možná tak sto pětadesát centimetrů. Malý a roztomilý. Na rukou měl latexové rukavice a nos měl zarudlý, což mu dodávalo lehce zlomyslný vzhled nešťastného klauna. Nastoupil k policii hned po střední škole a pochopitelně byl natolik chytrý, že se brzy dostal ke kriminálce. Já měl však stejně pochybnosti o jeho soustředěnosti a pozornosti k detailům. Byla v něm jakási zasněnost. Nebyl úzkostlivě pedantský ani posedlý, což pro forenzního znalce představuje jistý handicap. A když jsem mu zdvořile nabídl, jestli by se nechtěl podívat na dálkové studium forenzních věd na Open University, Matty se vysmál už jen tomu nápadu. Byl ale mladý, ještě pořád ho to mohlo chytout.

„Práskač? Loajalistická roztržka? Něco v tom smyslu?“ navrhl Matty.

„Jo, to je i můj odhad. Myslíš si, že ho zastřelili tady?“

„Vypadá to tak.“

„Přivedli ho sem a potom mu uřízli pracku, přičemž on ječel jak najatej?“

Matty pokrčil rameny. „No tak dobře, tak ho zabili někde jinde.“

„Ale kdyby to tak udělali, proč myslíš, že by sem táhli tělo až od silnice?“

„To nevím,“ odpověděl Matty unaveně.

„Aby ho všem ukázali, Matty. Chtěli, aby ho někdo rychle našel.“

Matty cosi zabručel, nechtěl se podvolit pedagogické povaze našeho vztahu.

„Odebral jsi vzorky vlasů, otisky?“ zeptal jsem se.

„Ještě ne, všechno to udělám, až budu hotovej s fotkama.“

„Koho máme na patolce?“

„Doktorku Cathcartovou.“

Pozvedl jsem obočí. V životě jsem ještě neslyšel o ženský, která by dělala na patologii.

„Není špatná,“ dodal Matty.

Stáli jsme tam, hleděli do vyhořelého auta a naslouchali kapkám, které bubnovaly na jeho zrezivělou střechu.

„Myslím, že se radši vrátím do práce,“ řekl Matty.

„Jasně,“ přisvědčil jsem.

„Jede sem vůbec výjezdovka z Belfastu?“ zeptal se Matty, když udělal dalších pár snímků.

Zavrtěl jsem hlavou. „Ani nápad, kamaráde, jsme na to sami dva. Je to tak ale příjemnější.“

„Kristepane, to musím všechno udělat úplně sám?“ ohradil se Matty.

„Můžeš si vzít na pomoc tamhle ty dva,“ řekl jsem.

Matty se zatvářil skepticky. „Ti hoši nejsou dvakrát geniální, ani když mají zrovna dobrej den. Měl bych na tebe jednu otázku: podle kapitána bych měl trochu šetřit s fotkama. Budeš potřebovat detailní záběry? Jestli ne, tak bych je vynechal.“

„Šetřit s fotkama? Proč?“

„Výdaje, rozumíš? Dvě libry za každou vyvolanou film. A je to koneckonců jenom sejmutej práskač, ne?“

To mě naštvalo. Pro severoirskou policii bylo příznačné, že vyhazovala miliony za nesmyslné nové vybavení, které hnulo ve skladech, ale šetřila halíře na vyšetřování vražd.

„Použij tolik filmů, kolik budeš potřebovat. Já to sakra zaplatím. Vždyť tady zavraždili člověka!“ řekl jsem.

„No tak jo, tak jo! Nemusíš hned křičet,“ ohrazoval se Matty.

„A pokus se všechny důkazy sesbírat dřív, než to všechno smyje déšť. Vezmi si na pomoc ty dvě uniformy, co tu jenom okounějí.“

Zapnul jsem si bundu a ohrnul límec. Déšť zesílil a ochladilo se.

„Můžeš tu zůstat a pomoci, jestli chceš. Dám ti latexový rukavice,“ řekl Matty.

Poklepal jsem si na spánek. „Rád bych ti pomohl, kamaráde, ale já jsem tady přes myšlenky, tobě bych nebyl k užitku.“

Matty se zdržel poznámky a zůstal zticha.

„Přebíráte velení na místě činu, strážníku McBride,“ oznámil jsem nahlas úředním tónem.

„Tak fajn.“

„Neodflákněte to,“ dodal jsem tišším hlasem, otočil se a zamířil zpátky k Taylor's Avenue, kde byl zaparkovaný policejní land rover s otevřenými zadními dveřmi. Uvnitř seděl šofér: další záložní strážník, jehož jsem neznal, tam seděl na svém tlustém zadku a četl si noviny. Zatukal jsem na sklo a vyplašený strážník vzhlédl. „Hej, vy! To je hrozná noc oživlejších mrtvol! Zavřete si ty zadní dveře a dělejte trochu, že žijete, kamaráde, jinak jste tady snadnej terč pro útok ze zálohy.“

„Ano, seržante,“ odpověděl neznámý strážník.

Dostal jsem nápad. „Posviťte jim na to pole reflektory, buďte tak hodnej, ano?“

Zapnul dálková světla, což Mattymu poskytlo trochu lepší osvětlení. Hledal jsem krvavou stopu od silnice k mrtvole a pár kapek se mi podařilo najít.

„Je tady krvavá stopa!“ zaječel jsem na Mattyho, jenž přikývl s mnohem menším nadšením, než by se mi bývalo líbilo. Pokrčil jsem rameny, zapnul si poslední knoflík na bundě

a vrátil se do Coronation Road. Bylo teď už po půlnoci a všichni byli v posteli. Déšť se proměnil v plískanici a ve vzduchu se vznášel opojný rašelinový kouř. Žádní lidé, žádná auta, dokonce ani žádná zatoulaná kočka. Desítky naprosto stejných, běžových protestantských závěsů, všechny pečlivě zatažené.

Takže všichni ti mizerové z domků na obecním sídlišti vědí, že jsem katolík? pomyslel jsem si nešťastně. Byl to onen druh kvalitní informace, za kterou IRA dobře platila. Stačilo, aby byl někdo z okolí natolik vynalézavý, aby jim ji prodal.

Přešel jsem po zahradní cestičce, vešel dovnitř, zatáhl své rumělkové závěsy, zapnul elektrický krb, svlékl ze sebe v obýváku oblečení a našel si starý župan. Přichystal jsem si další půllitr vodky s limetkovou šťávou. Televize už nevyšlala a na všech třech kanálech byl monoskop. Položil jsem na gramofon *Double Fantasy*. Posunul jsem páčku na opakované přehrávání, uložil se na koženou pohovku a zavřel oči.

Nejtemnější Ulster léta Páně 1981: déšť na omítce, vrtulníky vznášející se nad zálivem, nepokoje redukované na občasný rachot střelby...

Problém s *Double Fantasy* vězí v aranžmá, kdy se střídají písničky Johna Lennona s nahrávkami Yoko Ono. Nemůžete Yoko uniknout na delší čas než čtyři minuty. Ztlumil jsem zvuk na dvojku a zavrtal se pod prošívanou deku na pohovce. Občas jsem usrkl z vodkového koktejlu a pak už jsem upadl do onoho druhu hlubokého spánku, jaký zakoušejí jen muži, kteří žijí svůj život v první linii, podobně jako ti z rotý C.

Z TVÉ DROBNÉ RUČKY ČIŠÍ CHLAD

Občasné hučení pokračujících nepokojů, střelba a výbuchy. Nic, s čím by se zkušený spáči v Carrickfergusu nedokázali vypořádat. Jenže pak relativním klidem otřásly apokalyptické motory vrtulníku CH-47 Chinook. Všechno se rozdrnčelo. Z krbové římsy mi spadl šálek od kávy. Pak následovala zarámovaná fotografie.

Vrtulník letěl nad námi ve výšce 200 metrů, mnohem níž, než je jeho doporučená nejnižší letová výška. Elektrické hodiny ukazovaly čtyři ráno. Britská armáda mě a celou půlku města probudila arogantní demonstrací síly. Ano, vládnete obloze. A právě tímhle, hoši, přicházíte o srdce a duše obyvatel.

Přemýšlel jsem nad tím ve své obrovské, pusté manželské posteli v Coronation Road. A když odezněl vztek, myslel jsem na prázdné místo na Adelině straně matrace.

Pochopitelně jsem jí nabídl, jestli se se mnou nechce odstěhovat do Carricku, jenže ona za žádnou cenu nehodlala odejít „do té smradlavý protestantský prdele“. Tak mi odpověděla. Srdce mi to nezlomilo, ale zklamaný jsem byl. Pracovala jako učitelka a vůbec by pro ni nebylo těžké změnit školu, neboť všichni dobří učitelé odcházeli do Anglie nebo do Ameriky. Dům byl zaplacený, i ona by nosila nějaké peníze, žili bychom si na vysoké noze.

Jenže ona mě nemilovala, a popravdě řečeno, ani já jsem ji nemiloval.

Ležel jsem ve tmě a přemýšlel, jestli se mi ještě podaří usnout.

V myšlenkách jsem se vracel k oběti vraždy na Taylor's Avenue.

Místo činu se mi zavrtalo do podvědomí a nepřestávalo dotírat.

Něco jsem přehlédl.

Ve spěchu, abych se dostal z deště, jsem si nevšiml nějakého detailu.

Co to bylo?

Něco, co se nějak týkalo mrtvoly, ne? Něco s ní nebylo úplně v pořádku.

Vítr lomcoval okapy. Na okno bubnoval déšť. Zachvěl jsem se. Tohle bude v Ulsteru očividně další „rok bez léta“.

Předchozí nájemníci z nejasných důvodů zazdili komín, takže se nahoře ani dole nedalo zatopit v krbu. Domníval jsem se, že přinejmenším do listopadu mi to nemusí dělat starosti, ale teď bylo jasné, že musím někoho sehnat, aby se na to podíval.

Ležel jsem tam a přemýšlel a přede mnou opět vyvstala zásadní otázka.

Proč jsem se vlastně dal k policii?

A podruhé během čtyřiaadvaceti hodin jsem si vzpomněl na *událost*.

Nehleďte ji v mé kartě u psychiatra. A nevyptávejte se žádné z mých bývalých.

V životě jsem o tom s nikým nemluvil.

Ani s mámou. Ani s tátou. Dokonce ani s knězem. Dost nezvyklé na mluvku, jako jsem já.

Stalo se to 2. května 1974. Dělal jsem druhým rokem doktorát. Nádherný jarní den. Šel jsem kolem hospody Rose and Crown v Ormeau Road, nějakých dvacet metrů od mých studentských kolejí.

Byl to nejhorší rok nepokojů, ale mě osobně nijak nezasáhl. Aspoň zatím. Byl jsem nadále neutrální. Snažil jsem si zachovávat odstup. Snažil jsem se hledět si svého. Nejblíže k zaujetí nějakého stanoviska jsem měl po Krvavé neděli,

když jsme se s tátou zúčastnili pohřbů v Derry a já asi jeden den uvažoval, že vstoupím do IRA.

Je zvláštní, jak se věci dokážou změnit, co?

2. května 1974.

Rose and Crown byla studentská hospoda. Za dobu, kterou jsem strávil na Queen's, jsem tam zažil přinejmenším tři stovky mejdanů. Byl to můj lokál. Znal jsem tam všechny štamgasty. Za normálních okolností bych tam seděl, jenže čirou náhodou jsem měl zrovna rande s jednou holkou ve Studentském svazu a taky už jsem toho dost vypil.

Byla to nehlášená bomba. K odpovědnosti se přihlásil UVF (Ulster Volunteer Force – Sbor ulsterských dobrovolníků, ilegální protestantská polovojsenská skupina). Později prohlásilo UDA (Ulster Defence Association – Ulsterské obranné sdružení, další protestantská paramilitární organizace), že to udělali oni. Ještě později se ozval UVF, že šlo o bombu nastraženou IRA, jež předčasně vybuchla.

Mně to bylo všechno jedno.

Hry s písmenky mě nezajímaly.

Žádné vážné zranění jsem neutrpěl. Prasklý ušní bubínek, pár oděrek, řezných ran od roztržitého skla.

Ano, já byl v pohodě, ale uvnitř došlo k masakru.

Jatka.

Byl jsem první, kdo se dostal vyraženými vstupními dveřmi dovnitř.

A to byla ta chvíle...

To byla chvíle, kdy mi došlo, že se chci svým skromným dílem zasadit o ukončení toho šílenství. Bylo nutné se rozhodnout, jestli chce člověk odejít, nebo něco udělat. Rozhodl jsem se pro to druhé.

Policie mě přijala s nadšením. Univerzitně vzdělaný psycholog, a co bylo ze všeho nejcennější... katolík.

A teď po sedmi letech, po službě na hranicích, kurzu kriminalistiky, vyšetřování únosu dítěte, široce sledovaném zátahu na distributory heroinu a několika případech vražd, mě povýšili na detektiva a v hodnosti seržanta přeložili na poměrně bezpečnou stanici Královské ulsterské policie

v Carrickfergusu. Věděl jsem, proč mě sem poslali. Měl jsem být uklizený trochu stranou v bezpečí a něco tu okoukat a naučit se...

Posadil jsem se na posteli a pustil rádio, abych se dozvěděl, co je nového s papežem.

Pořád naživu, má tuhý kořínek, mizera jeden. Odmumlal jsem kratičkou, rozpačitou děkovnou modlitbu.

„Proč je tady tak kurevská zima!“ řekl jsem nahlas, zmuchlal peřinu s polštářem a vynesl je na odpočívadlo.

Poklekl jsem před petrolejová kamínka.

Z Arktidy do tropů.

Na podlaze z borového dřeva jsem zaujal embryonální polohu. Okamžitě jsem usnul.

Děšť.

Takový děšť. Lugh spojí slunce s mořem a promění je v děšť.

Zavrtěl jsem se ze sna o vodě.

Světlo.

Teplo.

Mé tělo se vznáší na petrolejových výparech nad řekou a mořem.

Smích dětí odvedle a potom prudké rány do zdi. Ti se do toho vždycky umějí opřít, Bridewellovi hoši.

Otevřel jsem oči. V krku jsem měl vyprahlo. Odpočívadlo se díky indigovému plamenu petrolejových kamínek utápělo v modři. Kamínka mi dali darem rodiče, když jsem se poprvé odstěhoval do Belfastu, pak jsem je s sebou táhl do Armaghu, do Tyrone, a nakonec sem do Carrickfergusu. Dokonce ještě dnes mě to úžasné petrolejové aroma přenášelo v čase o desítky let zpátky do dětství v Cushendunu.

Pět minut jsem zůstal ležet a poslouchal děšť stékající ze střechy a pak jsem neochotně sešel do přízemí.

Udělal jsem si čaj a toast s máslem a marmeládou. Osprchoval jsem se, oblékl si střízlivě černý rolák, černé džíny, černé polobotky. Potom tmavé sportovní sako a nepromokavou bundu. Do kapsy jsem si strčil revolver a směšný samopal nechal ležet na stolku v předsíni.

Vyšel jsem z domu.

Šedivá obloha mi visela patnáct metrů nad hlavou. Mrholilo. Růže na zahradě paní Bridewellové přežvykovala nějaká kráva. Jiná zrovna kadila paní Campbellové na dvorku.

Když jsem se rozhlédl nalevo a napravo, uviděl jsem v ulici další krávy, jak se bezcílně toulají sem a tam. Bydlel jsem tady tři týdny a tohle bylo už podruhé, co krávy utekly z pastviny, která se prostírala za Coronation Road. V Cushendunu by se něco takového nikdy nestalo. Tihle pitomci z Carricku nebyli dobří chovatelé dobytka. Vydal jsem se zahradní pěšinkou, přičemž jsem si nevšímal krávy u paní Campbellové a zapínal si cestou bundu. Nahoře na kopcích byla jinovatka a můj dech mě sledoval jako zdráhavý příznak.

Zkontroloval jsem podvozek BMW kvůli nastraženým bombám, žádnou nenašel, prohlédl to podruhé, jen abych měl naprostou jistotu, otočil klíčkem v zámku, trhl sebou v očekávání nastražené výbušniny, otevřel a nasedl.

Nezapnul jsem si bezpečnostní pás. Letos zemřeli při automobilových nehodách čtyři policisté, devět jich bylo zastřeleno, když je zapnuté bezpečnostní pásy uvěznily ve vozidlech. Statistické oddělení Královské ulsterské policie tak po zralé úvaze došlo k přesvědčení, že bude lepší si pásy nezapínat, a rozeslalo oběžník k připomínkování. Oběžníku si pocho-pitelně všiml někdo na policejním velitelství a okamžitě se z toho stalo úřední nařízení.

Naladil jsem stanici Downtown a poslechl si místní zprávy.

Nepokoje v Belfastu, v Derry, v Cookstownu, Lurganu a Strabane. Žhářský útok na továrnu na barvy v Newry. Bomba na železnici mezi Belfastem a Dublinem. Stávka řidičů autobusů Ulsterské dopravní společnosti v Antrimu na protest proti sérii únosů.

„Kvůli stávce v Ulsterské dopravní společnosti budou dnes zavřené školy v Belfastu, Newtownabbey, Carrickfergusu, Ballymeně, Ballyclare, Coleraine a Larne. A teď si k dobrému ránu poslechněte písničku od George Jonese,“ recitovala Candy Devineová.

Přeladil jsem na Rádio 1, vyrazil po Coronation Road a poslouchal k tomu Blondie.

„Je to tady sakra jak někde v Indii,“ zavolal na mě mlé-

kař projíždějící ulicí ve svém elektrickém vozítku. „No jo, ale bez jejich kuchyně,“ zamumlal jsem a jel pomalu dál, abych nějakou krávu nezabil a nepřivodil si tak nepříznivou reinkarnaci v příštím životě.

Zabočil jsem doprava na Victoria Road a spatřil tlupu výrostků ve školních uniformách čekajících na autobus, který neměl nikdy přijet. Stáhl jsem okénko.

„Škola není, právě jsem to slyšel v rádiu!“ zakřičel jsem na ně přes silnici.

„Odpal, úchyle!“ zaječela na mě sedmnáctiletá štekna a ukázala mi přitom vztyčený prostředníček.

„Já jsem kurva policajt, ty krávo!“ chystal jsem se odpovědět, ale když chcete v 7.58 ráno soutěžit v urážkách s bandou pubertáků, určitě si koledujete o to, že váš den bude stát za hovno.

Okénko jsem zase zavřel a pokračoval v jízdě doprovázený sprškou posměšků.

O dvě stě metrů dál jsem projížděl kolem hranice přichystané na 12. července k oslavě státního svátku, výročí bitvy na řece Boyne. Hranice už sahala někam k druhému poschodí, navršená z palet, dřevěných bedýnek a pneumatik. Nahoru někdo usadil figurínu papeže v zakrvaveném prostěradle.

Moc pěkný.

Zastavil jsem u McDowellovy trafiky.

Oscar zrovna obsluhoval dva pisálky z Associated Press. Že šlo o pisálky z Associated Press se dalo poznat jednak podle toho, že na sobě měli vesty s nápisem „Associated Press“ vyvedeným velkými žlutými písmeny na zádech, a pak také proto, že se snažili zaplatit za dvě tyčinky Mars padesátilibrovou bankovkou.

Koupil jsem si *Guardian* a *Daily Mirror*. Hlavní titulky byly o papeži a o soudu s Yorkshirským rozparovačem. Ani v jedné novinách nebylo na titulní straně nic o Severním Irsku. Pánové z AP zřejmě prodávali své reportáže do novin v Bostonu.

Na samém konci Victoria Road se nacházelo armádní kontrolní stanoviště. Tři zelené opancéřované land rovery a skupinka skotských vojáků pokuřujících woodbinky.

Ukázal jsem jim svůj služební průkaz a oni na pozdrav pozvedli pušky a mávli, abych jel dál.

„Hezkej bavorák,“ odtušil jeden mohutný voják, když jsem projížděl kolem. Myslel tím snad, že jen kvůli tomu, že řídím bavorák, jsem zkorumpovanej polda jdoucí na ruku polovojenským bojůvkám, zatímco on je tvrdě pracující syn Kaledonie snažící se zabránit, aby se ti zabijáci Irové navzájem nepovraždili? Možná. Ale možná byl jen blázen do autáků.

Jel jsem po nábreží na jihozápad.

Před sebou jsem měl carrickfergusský hrad, město a přístav.

Napravo ponurou řadu domů a dílen, nalevo jako vždy matně modrošedé vody Belfastského zálivu.

Policejní stanice se nacházela necelý kilometr po nábreží.

Malý dvoupodlažní cihlový dům obehnaný protivýbuchovou zdí a vysokým plotem bránícím vrhání ručních granátů a Molotovových koktejlů.

Kývl jsem na Raye schovaného za neprůstřelným sklem. Ray zvedl závoru a já vjel do areálu stanice. Uvnitř skoro nikdo nebyl, protože všichni včera v noci museli být vzhůru a plnit služební povinnosti během nepokojů. Snadno jsem našel parkovací místo hned u vchodu.

Opatrně jsem vystoupil. Dvůr byl plný výmolů a kaluží, a jelikož z policejních land roverů kapal olej, mohl člověk, když nedával pozor, dost ošklivě uklouznout. „Dobré ráno, slečno Moneypennyová,“ pozdravil jsem Carol a šel nahoru. Horní patro bylo zařízené jako open space s vyšetřovací a koordinační místností a s kanceláři pro šéfy jednotlivých oddělení a pro vrchního inspektora Brennana.

Kriminálka měla všechny stoly u oken s výhledem na Belfastský záliv. Byl to krásný výhled a za jasného dne jste viděli až do Skotska, což bylo docela fajn, pokud jste se tedy chtěli za jasného dne dívat na Skotsko. Detektiv strážník „Crabbie“ McCrabban přišel ohledně těch nejlepších stolů u oken s propracovanou a paranoidní konspirační teorií. Domníval se, že kriminálka tahle protekční místa dostala, abychom byli jako první na ráně v případech, že IRA na stanici zaútočí raketou

nebo granátometem. Já se však rozhodl věřit spíš tomu, že Brennan nám ty pracovní stoly přidělil odměnou za tvrdou dřinu, kterou jsme odváděli.

Usadil jsem se do otočné kancelářské židle a prolistroval si zprávu, kterou Matty nezkušeně sesmolil na psacím stroji:

Královská ulsterská policie Carrickfergus,
kriminální odd. Případ č. 13715/A. Vražda.
Barn Field, Taylor's Avenue, Carrickfergus,
13. 5. 1981. Zdr: anon tip st večer. Oběť: oběť
neznámá. Zvláštní znaky oběti: žádné.
Jiné důkazy: vzorek krve, vzorek vlasů oběti,
pravá ruka oběti, fotografie z místa činu.
Poznámky: oběť nalezena v opuštěném automo-
bilu, jedna ruka useknutá, otisky odebrány.
Oběť dosud neidentifikována. Zpráva z patolo-
gie: v očekávání. Č. 13715/A K rukám detektiva
seržanta Duffyho. 14. 5. 1981: tělo převezeno
do Carrickfergusské nemocnice.
Patolog: Dr. Cathcartová.

Matty nenapsal vůbec nic o tom, že by odebral otisky z šatů oběti. Přemýšlel jsem, jestli to udělal a nic nenašel, nebo se na to prostě vykašlal. Nevsadil bych si ani na jedno.

Šel jsem k automatu na kávu a zmáčkl zároveň tlačítka pro bílou kávu a čokoládu. Vyzbrojen touto pochybnou směsí jsem se vrátil k pracovnímu stolu. Matty mi na něm fotografie nezanechal, ale nakonec jsem je našel viset na šňůře v temné komoře. Lesklé snímky mrtvoly, ruky, auta, kaluže krve, bundy s nášivkou AC/DC, tváře oběti a dalších věcí z místa činu a k tomu pár fotek měsíce, mračen a trávy o rozměru 18 x 24.

Posbíral jsem fotografie a přenesl si je k pracovnímu stolu.

Začali přicházet další policisté a dělali vše jako obvykle, ať už to bylo cokoli. Pozdravil jsem se se seržantem McCallisterem a ukázal mu snímky našeho hochy. Nebyl mu ničím povědomý.

Za dvacet minut se objevil McCrabban s modřinou pod okem.

„Proboha, kamaráde! Kde přišels k tomu monoklu?“ zeptal jsem se.

„Ani se neptej,“ odpověděl.

„Snad ne od starý?“

„Nechce se mi o tom mluvit, jestli ti to nevadí,“ odtušil zdráhavě. Tihle irští evangelíci. Nikdy nechtějí o ničem mluvit.

McCrabban byl mohutný, vytáhlý chlap s pečlivě pěstěným staromódním policajtským knírkem, rovnými zrzavými vlasy a bledou namodralou pletí. Kdyby byl opálený, připomínal by trochu baterku Duracell, ale nebyl zrovna opalovací typ. Pocházel z farmářského rodu a bylo v něm cosi realisticky konzervativního a zároveň chiliastického, co se mi strašně líbilo. Jeho ballymanský přízvuk vyvolával (přinejmenším ve mně) dojem Weberovy bezohledné protestantské pracovní etiky.

„Jeden mohutnej skotskej chlápek si mě dobíral kvůli mému bavoráku. Je to E21 ze sedmasedmdesátýho. To přece není nic nóbl, ne? Jako polda člověk potřebuje spolehlivej auták, no ne?“ řekl jsem.

„Mě se neptej. Já mám traktor a starej Land Rover Defender.“

„Pusť to z hlavy,“ řekl jsem mu a ukázal mu zprávu k případu a Mattyho snímky oběti.

„Nepoznáváš toho nešťastníka?“ zeptal jsem se.

Crabbie zavrtěl hlavou. „Asi si myslíš, že jde o informátora,“ podotkl.

„Proč asi, co si o tom myslíš ty?“

„Já s tebou souhlasím, jak jinak s useknutou pravačkou? Standardní operace.“

„Buď tak hodnej, vezmi pár těch portrétů dolů k Jimmymu Prenticemu a zjisti, jestli našeho hochu nepoznává. Už jsem se ptal šéfa, takže mám jistý pochybnosti, že ho Jimmy dokáže identifikovat, ale jeden nikdy neví.“

„Ten nemůže bejt místní. Jestli ho nezná Brennan, tak nebyl důležitěj,“ řekl Crabbie.

„Pokud u Jimmyho neuspěješ, odfaxuj fotky do Lisburn Road a požádej je, aby je porovnali se všemi konfidenty

ve svých análech, obzvlášť s těmi, kteří se poslední den dva nehlásili.“

Crabbie zavrtěl hlavou. „O klucích pracujících pro MI5 se nikdy nedozvíme.“

„To si uvědomuju, Crabbie, ale oni budou mít i armádní seznam, takže to aspoň zkusme, ať ten okruh trochu zúžíme,“ řekl jsem poněkud důrazným tónem.

Crabbie popadl pár snímků obličeje a vzal je dolů k Jimovi Prenticemu, který v Carricku řídil všechny informátory. Kvůli citlivé povaze své práce sídlil v malé uzamčené kanceláři vedle zbrojnice. Prentice vyplácel všechny špehy, udavače a donašeče v okrese, takže pokud oběť někdy přijala za dodanou informaci vládní šilink, Jimmy by o tom musel vědět. A pokud ne, fax do Belfastu přehraje míček na jejich stranu a snad uvede věci do pohybu. Crabbie měl ale pravdu ohledně MI5. MI5 měla vlastní síť informátorů – někteří z nich pracovali v hlubokém utajení –, a jelikož MI5 v Severním Irsku v zásadě nikomu nedůvěřovala, o jména svých agentů se s námi nikdy nedělila, dokonce ani v případech, kdy se nějaký trouba sám zastřelil.

Matty se objevil krátce před obědem a nad kávou a sendviči jsme všichni tři uspořádali první brífink k případu. Matty nám sdělil, že šaty oběti prohlédl, ale že se z nich nedaly sebrat žádné otisky. Z pravé ruky oběti ovšem sejmul otisky prstů a poslal je do Belfastu, ale v databázi Královské ulsterské policie se zatím nic nenašlo. Crabbie nám pověděl, že za posledních čtyřiaadvacet hodin nikdo nenahlásil žádnou pohřešovanou osobu, a Jimmy Prentice mu řekl, že naše oběť nepatří mezi jeho hochy.

„Našels při prohlídce místa činu nějaký kulky?“ zeptal jsem se Mattyho.

Matty zavrtěl hlavou.

„Stopy bot, vzorky vlasů, cokoli nezvyklého na šatech oběti?“

Matty zavrtěl hlavou. „Černý tričko velikosti XL pocházelo z prodejny Marks and Spencer, džíny jsou wranglerky a boty adidas.“

„Přihlásil se k tomu někdo?“ zeptal jsem se Crabbieho.

Crabbie zavrtěl hlavou. „Ani slovo.“

„Takže nemáme žádný otisky, žádný fyzický důkaz, žádnou kulku, nikoho, kdo by se k činu hlásil, žádnou nahlášenou pohřešovanou osobu, absolutně nic,“ řekl jsem.

Oba dva pokývali hlavou.

„Budu vypadat jako totální idiot, když s tímhle přijdu za Brennanem.“

„Můžeme dát jeho fotku do televize,“ řekl Matty. „Sehnat malíře, kterej by jeho obličej namaloval v podobě, než mu ho kus ustřelili.“

„To se Brennanovi nebude líbit, že bychom měli žádat veřejnost o pomoc. On to nesnáší,“ řekl Crabbie.

„Ani v týhle situaci?“ zamumlal jsem. Vypadal na člověka, který si libuje v ostrých reflektorech studia BBC, ale možná to byly jenom moje představy a znovu mi to vnučko myšlenku, že *irští protestanti jsou divní a irští protestanti z Východního Antrimu jsou ještě divnější*.

„No ba, ani v týhle situaci. Nechce, aby se na nás příliš soustředila pozornost těch, co nám tady dole vládnu,“ vysvětlil Crabbie.

Všichni tři jsme zůstali chvíli mlčky sedět a dívali se na špinavou loď s nákladem uhlí, která si to bafala zálivem. Matty si zapálil rothmanskou. Crabbie si začal cpát dýmku. Já si hrál s kancelářskou sponkou. Povzdychl jsem si a vstal. „Třeba nám pomůže ta doktorka, kdo chce jít se mnou?“

„Budou ho rozřezávat?“ zeptal se Matty.

„Očekávám, že ano.“

Matty si odkašlal. „Víš co? Já zůstanu tady a dohlídnu na ty jeho otisky,“ řekl.

„Já tam taky nemusím,“ zamumlal Crabbie.

„Oba jste posraní až za ušima,“ řekl jsem a oblékl si kabát.

Crabbie si odkašlal. „Jestli můžu ještě něco říct, než odejdeš, Seane,“ ozval se.

„Jen do toho.“

„Je to v těchhle končinách cosi hodně neobvyklýho. Žádný otisky, žádný stopy? Věř mi, já tyhle místní grázly znám a nikdo z carrickskýho UVF ani z carrickskýho UDA takhle pečlivě není. To nutí k zamyšlení,“ řekl McCrabban.

„To jo, to teda nutí,“ přitakal Matty.

„A taky tam nebylo žádnéjch ‚třicet stříbrnejch‘,“ dodal jsem. „V tý blbosti se přece obvykle vyžívají.“

Když jsem odcházel, zahlédl mě Brennan a zatáhl mě do sousední hospody Royal Oak.

Objednal dva guinnessy a dva panáky Bushmills.

„Tomu teda říkám oběd. Dám si to samý,“ řekl jsem mu. Zasmál se a pak jsme si pití odnesli do výklenku u okna.

Můj pager vyzváněl jak kastaněty a pod Brennanovým káravým pohledem jsem ho vypnul.

„Tak co je nového, náčelníku?“ zeptal se, když jsme spláchli whisky douškem piva.

„Zatím jsme se nikam nepohnuli, kapitáne, ale na patologii se teprve jdu podívat a otisky oběti jsou v Belfastu, kde je touhle dobou porovnávají s databází.“

„Myslel jsem, že jsem vám včera v noci říkal, abychom se s tím vypořádali sami,“ zadrmolil Brennan zachmuřeně.

„Určitě jste ale neměl na mysli tuhle rutinu, ne? Kromě toho nemají ti kluci v archivu nic lepšího na práci. Kdybych tam poslal Mattyho, aby to udělal sám, trvalo by mu dvě hodiny jenom tam dojet přes všechny ty zátarasy na silnicích.“

Brennan přikývl. Zabodl do mě své vikingské oči. „A doslechl jsem se, že jste povolil fotit nad rámec stanovených norem.“

„Ano, pane, ale já to zaplatím,“ odpověděl jsem.

„To si pište, že to zaplatíte. Já musím vyúčtovat každou penny.“

„Kluky napadlo, že bychom s tím mohli jít do BBC a ukázat tvář našeho neznámého v televizi, ale Crabbie moje sny o kariéře hvězdy showbyznysu rozdrtil, když mi řekl, že to nepovažujete za rozumný postup. Je to tak, pane?“

Brennan ukázal prstem k nebesům. „To nepovažuju. Jednejme pěkně diskrétně. Jakmile vám jednou začnou dejchat na krk...“

„Můžu tedy aspoň nechat vyvěsit letáčky a plakát s podobiznou toho našeho nešťastníka na nástěnce před stanicí?“

„Jeden plakát, a ať na něm nevypadá moc zle, abychom nenaštvali domorodce.“

Zahlédli nás seržanti Burke a McCallister a přisedli si k nám, já ale měl práci a nemohl jsem si dovolit s nimi pose-
dět. Když jsem dopil svůj guinness, vrátil jsem se na stanici
a nasedl do svého auta. Carrickfergusská nemocnice sídlila
v malé viktoriánské budově na Barn Road, jen asi tři sta met-
rů od policejní stanice vzdušnou čarou, jenže ta čára vedla
přes kolejiště, potok a fotbalové hřiště klubu Carrick Rangers
FC, takže mi to bavorákem trvalo deset minut.

Čekárna byla plná lidí s rýmou, nachlazením a dalšími
neduhy. Nějaké dítě zvracelo do pytlíku. Výrostek pách-
noucí benzinem si držel popálenou ruku. Muž s obličejem
potřísněným krví měl na sobě tričko s nápisem „Papeže tady
nechceme“. Když se vzal v úvahu jeho současný stav, mohl
se papež považovat za šťastného člověka. Nicméně zde nele-
želi na nosítkách žádní mladíci s prostřelenými koleny, což
ve větších belfastských nemocnicích bývalo běžně k vidění.

Přistoupil jsem k přepážce recepce.

Sestra za přepážkou připomínala Hattii Jacquesovou ze
ztřeštěných anglických komedií. Naháněla hrůzu, byla ner-
vózní a obrovská.

„Co je vám?“ zeptala se jedním z oněch staromódních pří-
zvuků, jakým mluvila předválečná společenská smetánka.

„Rád bych mluvil s doktorkou Cathcartovou,“ odpověděl
jsem s úsměvem, který jsem pokládal za vítězoslavný.

„Ta dnes nemá službu.“

„Opravdu? No tohle. Kde je?“

„Když už to musíte vědět, tak provádí pitvu.“

„Kvůli tomu za ní právě jdu,“ řekl jsem a vytáhl služební
průkaz.

„Vy jste seržant Duffy? Snažila se vám celou hodinu dovo-
lat.“

„Měl jsem práci.“

„Všichni máme práci.“

Ukázala mi, kudy se jde do márnice. Cesta vedla spoře
osvětlenou, černobíle vykachlíkovanou chodbou, na které se
na první pohled od třicátých let nic nezměnilo.

Ze stropu kapala voda do velkého červeného kbelíku s nápi-
sem „Protiletecká ochrana“.

Zastavil jsem se přede dveřmi označenými cedulí: „Pitevna. Přísný zákaz vstupu bez svolení vrchní sestry.“

Zaklepal jsem.

„Kdo je to?“ ozval se zevnitř ženský hlas.

„Seržant Duffy z carrickfergusské policie.“

„To je dost!“

Strčil jsem do dveří a vešel.

Antiseptická, promrzlá malá místnost. Další černé a bílé kachlíky na podlaze, okna s mléčnými skly, bzucení zářivek, zašlé tabulky z dávných dob týkající se „nemocniční sanitace“ a „náležitě likvidace tělesných částí“.

Doktorka Cathcartová měla roušku a bílou bavlněnou chirurgickou čapku. Na krku se jí přes chirurgický plášť houpal drobný keltský křížek.

Hlavním účinkujícím byl ale neznámý z předchozího večera, jehož doktorka Cathcartová celého rozřízla a rozprostřela jako žábu na kolejích. Některé kousky jeho těla ležely porůznu v nerezových miskách, na vahách a dokonce v uzavřených sklenicích. Zbytek nahého těla spočíval na stole, odhalený a netečný ke všem těm neuctivým zásahům.

„Zdravím,“ řekl jsem.

„Navlékněte si, prosím, rukavice a roušku.“

„Myslím, že ten už od nás nic nechytne.“

„Možná bychom mohli něco chytnout my od něho.“

„Tak jo.“

Navlékl jsem si gumové rukavice a chirurgickou roušku.

Doktorka Cathcartová zvedla useknutou pravou ruku. „Vy jste byl odpovědný za sejmutí otisků z téhle ruky?“ zeptala se. Oči měla modré a pod čapkou jsem zahlédl kadeř tmavých vlasů.

„Dělal to jeden z mých lidí, ale přebírám za něj plnou odpovědnost. Proč? Udělali jsme něco špatně?“

„To udělali. Ten váš člověk očistil prsty před sejmutím otisků ředidlem. Takže jsme přišli o jakékoli důkazy, které mohla mít oběť pod nehty.“

„Panebože, to je mi líto.“

„Lítost to už nenapraví, že?“ odvětila stroze a já si najednou uvědomil, že mluvím akcentem vyšších vrstev z jižního Belfastu.

Vůbec se mi ten její tón nelíbil. „Při vyšetřování vraždy je sejmutí otisků prstů prioritou, moje milá, abychom mohli určit totožnost oběti a měli jistou naději, že dokážeme vysledovat, kde se před smrtí pohybovala, a vyslechnout svědky, dokud si všechno dobře pamatují.“

Sundala si roušku. Tváře měla růžové a rty v barvě tmavě rudých kamélií. Oči měla azurové a živé a její pohled byl ledový a znepokojující.

„Dala bych přednost ‚doktorce Cathcartové‘ před ‚mojí milou‘, kdyby vám to nevadilo, seržante.“

Ted jsem se cítil ještě víc jako naprostý pitomec.

„Promiňte, doktorko Cathcartová... Podívejte, zdá se, že jsme nezačali zrovna nejlíp, tedy... chci říct, že jenom kvůli tomu, že jsme policajti, nemusíme ještě být totální idioti.“

„To se ještě uvidí. Například tahle ruka,“ řekla a zvedla useknutou pravačku.

„Co je s ní?“

„Zdá se, že si nikdo z vás nevšiml, že nepatří oběti. Je úplně jiného člověka.“

Do prdele.

Tak tohle se mi celou noc snažilo říct moje podvědomí.

„Tak to nám uniklo,“ připustil jsem.

„Hmmm.“

„Na co jste ještě přišla?“ zeptal jsem se.

Odložila ruku zpátky na pitevní stůl a podala mi igelitový pytlík s kulkou.

„Tohle budete potřebovat,“ řekla. „Je to z jeho hrudníku.“

„Děkuju vám.“

Nahlédla do poznámek. „Obětí je asi osmadvacetiletý běloch. Vlasy měl obarvené na blond, ale původně byly hnědé. Jelikož v paži nedošlo ke vzniku krevní sraženiny a na zápěstí nejsou žádné stopy po obvazu, došla jsem k závěru, že pravá ruka byla uříznuta post mortem. Až poté, co byl zavražděn.“

„V této fázi dáváme přednost termínu ‚nezákonné zabití‘, doktorko Cathcartová. Teprve *mens rea* člověka, který zabíjel, rozhodne o tom, jestli se provinil vraždou nebo nějakým jiným druhem nezákonného zabití,“ řekl jsem, abych získal

zpět ztracenou rovnováhu a trochu ji naštvál – což se, jak jsem viděl, podařilo.

Doktorka Cathcartová se s opovržlivým povzdychnutím zeptala: „Mohu pokračovat?“

„Prosím.“

„Na místo činu byla položena ruka jiného člověka. Tento muž byl výrazně starší než oběť. Možná šedesátník. Nejvíc by vás asi mohlo zajímat, že jeho ruka vykazuje na prstech mozoly v takové podobě, která naznačuje, že zřejmě hrál na kytaru. Možná profesionálně.“

„Před jakou dobou byla tahle ruka useknutá? Před pár dny? Týdny?“

„Těžko říct. Nicméně v krvi a kožních buňkách nejsou patrné žádné známky zmrazení a následného rozmrazení, takže bych předpokládala, že k odříznutí došlo přibližně ve stejnou dobu, kdy byla zavražděna oběť.“

„A kdy byla oběť zavražděna?“

Vzala si své poznámky a přečetla: „12. května 1981 mezi osmou a jedenáctou večer.“

„Příčinou smrti byl výstřel?“

„Rána v hrudníku byla pravděpodobnou příčinou smrti oběti, ale poté byl ještě střelen do hlavy jako při popravě.“

„Ještě něco jiného?“

„Oběť měla krátce před smrtí nebo po ní pohlavní styk s jiným mužem.“

„Jak to víte?“

„Svěrač oběti byl roztažený a v konečníku jsem našla sperma.“

„Šlo o konsenzuální pohlavní styk?“

„Pokud k sexuálnímu styku došlo post mortem, troufla bych si tvrdit, že nešlo o styk konsenzuální.“

Začínalo to vypadat, že jde o něco jiného než o obyčejnou popravu udavače.

„Ponecháme-li stranou sexuální část příběhu, chronologie vraždy zřejmě byla následující: oběť byla střelena do hrudníku, poté byla střelena do hlavy, pak následovala delší prodleva a poté útočník uřízl pravou ruku pilkou na železo,“ pokračovala. Potlačila zívnutí.

„Unavená, nebo už vyčerpaná tím neustálým obcováním se smrtí?“

„Promiňte. V noci mě vzbudily vrtulníky a pak už jsem nemohla usnout. Nemohli bychom zbytek probrat někde venku?“

„Jistě. Třeba u čaje nebo tak?“ zeptal jsem se.

„To by bylo milé,“ řekla a usmála se.

„Budu jen potřebovat otisky prstů oběti. Můžu si je udělat? Otisky té druhé ruky už zpracováváme v systému.“

„Ano, to není problém. Ale napřed bych vám chtěla něco ukázat.“

Přistoupila k jedné z nerezových misek a já sebou bezděčně trhl, když sáhla do ní a podala mi cosi velkého a mazlavého. Podíval jsem se pořádně a s úlevou zjistil, že jde jen o igelitový pytlík se stočeným kusem papíru uvnitř.

„Co je to?“

„To jsem také vytáhla z konečnicku oběti, zřejmě to bylo příčinou subkutánního napětí.“

„Kristepane! Tohle měl nacpaný v řiti?“

„Ano.“

„I s tím pytlíkem?“

„Jenom papír.“

„Aha.“

„Nesejdeme se tedy za deset minut v nemocničním bufetu? Jenom se umyju,“ řekla.

„Dobře,“ přisvědčil jsem. Vytáhl jsem svou výbavu a sejmul otisky prstů z levé ruky neznámého. Vyšel jsem z pitevně a vydal se zpátky tmavou chodbou, až jsem konečně znovu našel Hattii Jacquesovou. „Potřebuju si zavolat,“ řekl jsem.

Vyvalila oči, jako bych ji žádal o prvorozenou dceru, ale potom mě nasměrovala do kanceláře. Zatelefonoval jsem McCrabbanovi a řekl mu, aby za mnou okamžitě přijel. Šel jsem do bufetu, objednal konvici čaje a čekal na oba u stolku u okna do zahrady. Zkoumal jsem kulku: devítimilimetrový náboj vystřelený z bezprostřední blízkosti. Podíval jsem se na pytlík, který mi předala doktorka Cathcartová.

V pytlíku jsem uhladil papír, který vytáhla z těla.

„Co to má kurva znamenat?“ říkal jsem si.

Papír byl ušpiněný a vybledlý, ale očividně šlo o prvních dvanáct taktů hudební partitury:

Andantino affettuoso

pp dolcissimo

7

Chvilí jsem si ho prohlížel. Pár věcí bylo zřejmých. Noty byly pro sólový tenor a klavír, ale očividně šlo o transkripci operní partitury. Zanoval jsem si ji pro sebe. Byla mi mlhavě povědomá, ale nedokázal jsem ji přesně určit. Slova byla z not odstraněna, což nebylo až tak nezvyklé. Znovu jsem si ji zabroukal. Bylo to něco dost slavného. Italského. Verdi nebo Puccini.

Ale která opera a s jakými slovy? Potřeboval jsem odborníka. Zatímco jsem nad tím přemýšlel, ukázal se Crabbie.

„Kristepane, jak ses sem tak rychle dostal?“ zeptal jsem se ho.

„Zadem přes koleje. Ten čaj je pro mě?“

„Ne. Podívej,“ řekl jsem a přistrčil k němu pytlík. „Tohle našla doktorka Cathcartová zastrčený v prdeli oběti. Předej to Mattymu, ať to otevře s veškerou forenzní péčí. Až to dodělá, tak ať mi udělá fotokopii a co nejdřív mi ji sem přinese. Dohlídni, aby to Matty udělal, jak nejlíp dokáže. Vrah možná nemusel předpokládat, že to najdeme, a mohl být míň opatrněj.“

„Tohle teda měla oběť v... ehm... zadku?“

„Jo. Tu máš, dělej.“

„Okej, šéfe,“ odtušil Crabbie a štítivě sáček převzal.

„A taky vezmi s sebou tohle,“ dodal jsem a podal mu sejmuté otisky prstů.

„To je co?“ zeptal se Crabbie.

„Pamatuješ na tu ruku, co ležela včera v noci vedle těla? Patřila někomu jinému.“

„Vážně?“

„S Mattym jsme si toho nevšimli. Vypadal jsem před patoložkou jako totální debil.“

„Vedle těla že ležela ruka jiného chlápka? Co je tohle za případ?“

„Je toho víc.“

„Poslouchám.“

„Taky měl v konečníku sperma. Je možný, že ho znásilnili post mortem. Znásilnili, do zadku mu vrazili kus partitury, urázili mu ruku. Tady se ocitáme na divném území, Crabbie.“

Vytřeštil oči. „Jestli se tohle domáknou novináři...“

„Ale oni se to nedomáknou, že ne, Crabbie? Alespoň ne do té doby, dokud na to nebudeme připravení.“

„V žádném případě, Seane. V žádném případě.“

„Výborně. A tady je ještě kulka. Vezmi ji do balistický laboratoře. A tu fotokopii přines co nejdřív.“

Crabbie odcházel s upřímně nešťastným výrazem.

Když zmizel, vytáhl jsem si svůj notes a zapsal si: „Střelený do hrudníku. Znásilnění? Hudební partitura. Opera z devatenáctého století. Uříznutá ruka jako vítězná trofej? Druhá oběť? Mučení? Informátor? Něco jiného, aby to vypadalo jako vražda udavače?“

Zahleděl jsem se z okna bufetu na tmavnoucí oblohu.

Zvedl se vítr a rozpršelo se. Nevlídný déšť od moře ze severovýchodu. Kytky v dobře udržované nemocniční zahradě podstupovaly kruté bičování. Otočil jsem v zápisníku stránku a naskicoval si je: *syringa wolfii*, *syringa persica* – tady, ve stínu vysokého železničního náspu, probouzel šeříky z mrtvé země až měsíc květen.

Na protější židli usedla doktorka Cathcartová. Osprchovala se a převlékla do civilu. Přiléhavá, hořčicově zbarvená halenka, černé kalhoty a vysoké podpatky. Prameny černých kadeří jí v kaskádách nádherně splývaly přes pravé rameno. Dost se podobala čarodějnici Samantě ze seriálu *Bewitched*.

„Můžu si zahrát na maminku?“ zeptala se a nalila nám oběma čaj.

„Pokud já můžu být strýček úchyl.“

Připravovala čaj jako chirurg. Mléko, potom čaj, potom ještě trochu mléka a obvyklé dvě kostky cukru. Kdesi nízko nad našimi hlavami přelétával obloukem armádní vrtulník.

„Máte ještě nějaké otázky, seržante Duffy?“

„Jde o to sperma v konečníku oběti – existuje způsob, jak by nám to mohlo pomoci identifikovat vraha?“ přemítal jsem.

„To je zajímavá otázka. Četla jsem na to téma pár studií. V současné době to nejde, ale možná už za pár let budeme umět sekvenovat DNA nebo něco v tom smyslu. Pro každý případ jsem zamrazila vzorek.“

Přikývl jsem. Byla fakt dobrá.

Popíjeli jsme čaj.

„Kde máte tu hudbu?“ zeptala se. „Myslela jsem si, že bychom se na to mohli podívat spolu.“

„Předal jsem ji McCrabbanovi. Je to opera z devatenáctého století. Italská. Ale nevím přesně. Dělá mi fotokopie. Aspoň doufám, jinak bude úpět na mučidlech Lovce čarodějnic. Je to hodnej kluk, tenhle McCrabban, ale je z Ballymeny. Tam nahoře na severu je to hodně jinej svět.“

„Vy asi tam shora ze severu nejste, že ne?“

„Zeměpisně tak trochu ano. Duševně ne.“

Zadívali jsme se jeden na druhého.

„Takže co tak hodný děvče jako vy hledá na takovém místě?“

„Jak víte, že jsem hodný děvče?“

„Přízvuk z Malone Road, to, že jste doktorka...“

„Jaký vy máte přízvuk?“

„Z Cushendunu.“

„Cushendun? Ale to je taky docela na severu, ne? Na kterou jste chodil základku?“

„Panny Marie, Hvězdy mořské.“

Takže takhle jednoduše zjistila, že jsem katolík. Já samozřejmě díky křížku na krku věděl už od začátku, že je katolička.

Upila opět čaje a pak si do něj přidala dekadentní třetí kostku cukru.

„Ale vážně, za mořem byste si mohla pohádkově vydělávat,“ řekl jsem.

„Copak musí být všechno o penězích?“

„O čem by to mělo být?“

Přikývla a odhrnula si vlasy dozadu. „Mám tady rodiče a táta na tom není moc dobře.“

„To je mi líto.“

„Je nemocný na srdce. Nic smrtelného. Tedy ne bezprostředně smrtelného. A obě mladší sestry jsou taky pořád ještě tady. A co vy? Bratři, sestry?“

„Jedináček. Rodiče pořád bydlí v Cushendunu.“

„Jedináček?“ zeptala se nevěřičně. Očividně si myslela, že všichni katolíci z venkova mají přinejmenším dvanáct dětí. Nabízelo se jediné vysvětlení – že se mé matce muselo stát něco hrozného. Vrhla po mně lítostivým pohledem, který mi připadal nádherný.

„Kam jste chodila na univerzitu? Na Queen's?“ zeptal jsem se.

„Ne, byla jsem na univerzitě v Edinburghu.“

„A přesto jste se vrátila?“

„Jo.“

Mě se na to, kam jsem chodil na univerzitu, nezeptala, protože policajti se obvykle chozením na vysokou neobtěžují. Byla teď uvolněnější a opět se rozzářila tím milým úsměvem.

Začínala se mi líbit.

„Takže k jakým jste dospěl závěrům z toho, co jsem vám řekla?“ zeptala se.

Zavrtěl jsem hlavou. „Byla to zřejmě docela komplikovaná vražda, pravděpodobně zamaskovaná tak, aby to vypadalo jako běžná poprava udavače.“

„Mizerně zamaskovaná.“

„Třeba si myslel, že ten papír v konečnicku oběti nikdy nenajdeme.“

„To ne, čouhal ven. Bylo to dost zřetelné. A proto jsem se rozhodla hledat stopy po znásilnění.“

„Takže nás ke všemu nasměroval. Jeho pracovní hypotéza zní, že jsme líní a neschopní, potřeboval tudíž všechno zdůraznit. Mrtvolu dal na místo, o němž věděl, že ji tam brzy někdo najde. Je odvážný a trochu moc sebejistý a pohrdá námi. Řekl bych, že ten postoj asi bude pramenit z toho, že během let se už s policajty párkrát zapletl.“

„Není snad Královská ulsterská policie naopak proslulá svou kompetentností?“ zeptala se lehce sarkastickým tónem.

„No, existují jistě horší policejní sbory, ale nebudeme si namlouvat, že jsme zrovna Scotland Yard.“

„To musíte vědět vy.“

„Kdy naposled jste se v práci setkala s homosexuálním znásilněním?“ zeptal jsem se.

„Ještě nikdy.“

„V polovojenských jednotkách k ničemu podobnému nedochází, že ne?“

„Ze své omezené zkušenosti bych řekla, že ne.“

„Obě strany jsou extrémně konzervativní. A způsob, jakým běžně zacházejí s udavači, bývá v podstatě shodný.“

„Skutečně?“ opáčila a se zájmem pozdvihla obočí.

„Mezi běžným příslušníkem IRA a UVF není ve skutečnosti skoro žádný rozdíl. Průvodní znaky jsou vždycky stejné: dělnické prostředí, chudoba, otec obvykle alkoholik nebo odešel od rodiny. Je to pořád dokola. Stejně psychosociální profily, až na to, že jeden se identifikuje jako protestant a druhý jako katolík. Většina z nich přitom ve skutečnosti pochází ze smíšeného náboženského prostředí jako Bobby Sands. To obvykle bývají ti nejpravověrnější, snaží se obstát před svými souvěrci.“

„Omlouvám se, trochu se v tom ztrácím. Nechcete nějaký koláč nebo něco jiného k snědku? Já mám hrozný hlad. Od snídaně jsem nejedla.“

„Já jsem v pohodě, ale klidně si něco dejte,“ řekl jsem.